

Júu^ e too~ fí' ni~ ji` quiá'~ Paa~ e catíing~ dsea` seeng` fí' **GALACIA**

¹ Jnea~ Paa~ líin'n jaang` dsea` apóo^ i óo` ta~ quiá'~ Dsea` Jmáang~, dsu' o' dsea` jmigüi^ i ca'náang~ jnea~ o'gui dsea` jmigüi^ i casíing jnea~ e nijmee~ e e ta~ la, dsuco' Dsea` Jmáang~ 'ñia'bre cóo'~gui Tiquí~ii' Fidiée~, íbing' i cajmée` lajo, jo Tiquí~ii' Fidiée~, íb` cajo cajmée` e caji'tu Jóor` Dsea` Jmáang~ mi~ cangf e cajúiñ~.

² Jo jnea~, coliing~ cóo'~ jaléng~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i caguiang~gui i taang~ cóo'~ jnea~ fí' la, guiéeng~naa! júu~ guicóo~ quí~na' jaléng~ 'ná', dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang' fí' lí~ se~ Galacia.

³ Jo nimíi'~i Tiquí~naa! Fidiée~ cóo'~gui Fí~naa! Dsea` Jmáang~ e ni'fr~ güea~ quiá'r~ jee~ 'ná' jogui e nicuó'r~ 'ná' e seeng`na' juguiú~ júu~ røø`.

⁴ Jo Dsea` Jmáam~bing' i cacuóøng~ 'ñia' e cajúiñ~ fí' dse~ crúu~ uíi~ dsee~ quií~naa! e laco' ja` nisíng~ yee~naa! fí' ga` cóo'~ jalé~ e 'li~ e sea` fí' jmigüi~ la, co' lajøb cali'iing~ Tiquí~ii' Fidiée~ e cajmée`.

⁵ Majmifém'baa're lata~! Jo lajøb 'né~ lí~.

Ja` sea` e jié'gui júu~ laco' e júu~ quiá'~ Dsea` Jmáang~

⁶ Jo eáam` dsigá` dsii~ e lajmináb~ catiúung~ 'ná' Fidiée~ e ja` mí~ ngoo' eáang` e cajáang~ yaang~na' fí' jaguór~, co' dsea` dobing' i caguíng~ 'ná' uíi~ e eáang` guiúng~ Dsea` Jmáang~ cóo'~ 'ná'; jo dsu'

lana, 'ná' ninaang`na' e já'~ líng`na' júu^ e jié`gui
laco`gui júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~ e quiá'~ jial
laang` dsea`jee~ dsee~ quiá'r~.

⁷ Dsu' dseáng'~ e já'~ e ja` sea` e jié`gui júu^, co'
dseáng'~ lajíi!~ júu^ quiá'~ Dsea` Jmáam`ba' sea`.
Dsu' lajíi!~ e líi' e seeng` dsea` i jmicaang~ quií`na'
jogui iiñ~ njimisíiñ~ júu^ quiá'~ jial laang` dsea`
jee~ dsee~ quiá'r~.

⁸ Dsu' song seeng` dsea` i jmoo` lajo, ja` e líi' fa'
jneab~ osi jaang` ángel i líng` guotii` Fidiée` i jáa'
fí yá'~ jmigüi` i guia` júu^ e jié`gui laco` júu^ quiá'~
Dsea` Jmáang~ e nicaguiá`naa' jee~ 'ná', jo jnea~
fá'~ a, güiguiém` Fidiée` fí li` líi` i dsea` í lata~.

⁹ Jogui fíi`túu 'ná' calé` catú` lajíi!~ e nicafíi`í
'ná' do: Lí` doñi` ii` dsea` i guia` júu^ e sislíng`gui
laco` e júu^ e nicalíng` 'ná' do quiá'~ jial laang`
dsea` jee~ dsee~ quiá'r~, jo güi`naang` i dsea` í
quiá'~ Fidiée` lata~.

¹⁰ Jo e já'~, ja` jmoo` jnea~ jíi`~ e jmi'iáang` dsíi`
dsea` jmigüi`, co' dseáng'~ lajíi!~ e jmi'iáang` dsíi`
Fidiée`ba` jmoo`o. Dsaco` faco` jnea~ iin`n e lico`
niliseen` guiá` cōo`~ jíi`~ dsea` jmigüi`, joba` ja`
líi`n`jaang` dsea` i jmoo` lajíi!~ e iing` Dsea` Jmáang~
jóng.

Jial mi` ca'uíng` Paa` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang`

¹¹ Joba` iin`n e ñí`ba`, dsea` rú`naa` dsea` quiá'~
Dsea` Jmáang~, e lajíi!~ e júu^ e guia` jnea~ quiá'~ jial
laang` dsea` jee~ dsee~ quiá'r~, dsu` e júu^ jo ja` líi`
laco` la í dsíi` mogui` dsea` jmigüi`.

¹² Jogui ja` ca`íng` jnea~ o`gui calitín`n quiá'~ líi`~
doñi` ii` dsea` jmigüi` cajo, co' dseáng'~ lajíi!~ Dsea`
Jmáam`bing` cacuø` jnea~ e calicuí`í e júu^ jo.

13 Jo nicanúub⁻ 'ná'[~] e ie[~] lami[~] jéeng[/]gui[~] do, lajee[~] ná'[~]gui[~] e nilicuínⁿ Dsea` Jmáang⁻, cajmé⁻baa úung[~] e cajmitii[^] røø[~]lajíi[~] e tíing[~] dsea` áang[~] quié[~]e dsea` Israel. Jogui[~] eáam[~] ga[~] cajmeáan[~]n jaléng[~] dsea` quiá[~]Dsea` Jmáang⁻ co[~] cartí[~] cajmé⁻e úung[~] e njúum⁻ jaléng[~]i dsea` f[~].

14 Jo ie[~] jo, jee[~] jaléng[~] dsea` rúnⁿ dsea` Israel i conrøøng^{jíi} cój[~] jnea[~], lajíi[~] jnea[~]bing[~] i jimiti[~]gui[~] røø[~]jalé[~] e quí[~]tíing[~] dsea` góo[~] dsea` Israel e jmóor[,], jogui[~] cuó[~]ore bí[~] e laco[~] njimtitir[~] laco[~] sií[~] e jo.

15 Dsu' Fidiée[~] caguiñ[~] jnea[~] e ni'uínⁿ dsea` quiá'r⁻ latí^{jíi} ie[~] ná'[~]gui[~] niliseem⁻baa, jogui[~] co[~] eáam[~] neáaiñ[~] jnea[~] joba[~] cató'r⁻ jnea[~] e njmee[~] e ta[~] quiá'r⁻. Jo mi[~] catí^f í[~] e iing[~]

16 Fidiée[~] e niliñii⁻ e Jesús líing[~] Jóor[,], joba[~] calicuín^{nre} e laco[~] jnea[~] niguiaa[~] e júu[~]quiá[~] jial láaiñ[~] dsea` jee[~] jalé[~] dsee[~] quiá'r⁻, jo njmee[~] e e jo jee[~] jaléng[~] dsea` i ja[~] líing[~] dsea` Israel. Dsu' ie[~] jo ja[~] cangó⁻o fa[~] e cangojmingíi[~]i dsea` jiéng[~] quiá[~] e júu[~]jo,

17 o'gui[~] ngó⁻o fí[~] Jerusalén ladsifi[~] cajo[~] e ngosiinⁿ e júu[~] do cój[~] jaléng[~] dsea` i líing[~] dsea` apóo[~] quiá[~] Dsea` Jmáang⁻ lajee[~] ná'[~]gui[~] e nilíinⁿ lajo[~] cajo[~]. Dsu' ja[~] cajmé⁻e lajo[~], co[~] dsifi[~] ladob cangó⁻o fí[~] Arabia fí[~] li[~] ja[~] 'ga[~] lí[~] dsea` seeng[~], jo mi[~] cangí[~]jo, caquím⁻túu[~] fí[~] Damasco.

18 Jo mi[~] cangí[~] 'ní[~] jíi[~] e calicuínⁿ Dsea` Jmáang⁻, joguiba[~] cangó⁻o fí[~] Jerusalén e cangojmicuínⁿ Tú[~] Simón, jo cój[~] íb[~]cataanⁿ jíi[~] gui[~]niá[~] jmíi[~].

19 Jo fí[~] jo, lajíi[~] Tiáa[~] i rúng[~] Fíi'naa[~] Dsea` Jmáam⁻bing[~] camánⁿ, jo ja[~] camánⁿ dsea` apóo[~]

quiá' Dsea` Jmáang` i jiéng`gui.

²⁰ Jogui dseáng` nitab` dsii` fi` quini` Fidiée` e jalé` e jmo`o la dseáng` e jáb`, co` ja` fá` a júu` ta` júu`.

²¹ Jo mi` cang` e táan`n fi` Jerusalén, joguiba` cangó` o fi` li` se` Siria cój`gui fi` li` se` Cilicia.

²² Dsu` ie` jo, jaléng` dsea` quiá' Dsea` Jmáang` i neáang` fi` li` se` Judea ja` mi` cuíñ` jnea` dseáng` quinii` lana.

²³ Jo lico` núu` i dsea` do e fé` dsea` jiéng` lala uii` quié`e: “I dseañ` i jmáng` jneaa`aa` ga` ie` lami` jeeng`gui do, lana ningir` guiar` júu` quiá' Dsea` Jmáang` røøb`laco`jíi` júu` e já` li` jneaa`aa` do, jo ie` lami` jeeng`gui do cartí` jngam`bre jaléng` dsea` i já` li`ng` júu` jo, co` lami` iiñ` dseáng` ni`íim` e júu` do conguia`.”

²⁴ Joba` i dsea` i jmiféiñ` Fidiée` uí` e nicalisíim` jnea`.

2

Mi` ca'íng` dsea` apóo` quiá' Dsea` Jmáang` i caguiaaang`gui do júu` quiá` Paa`

¹ Jo mi` cang` guiqui` jiing` lajo, cangób`túu` fi` Jerusalén coliing` cój` jaang` dsea` rú`naa` dsea` quiá' Dsea` Jmáang` i si` Bernabé, jo jeem`bii jaang`gui dsea` rú`naa` i si` Tito cajo.

² Dsu` cangó`baa fi` jo, co` lajob júu` cajmea` Fidiée` jnea`. Jo mi` caguié`e fi` Jerusalén, caseáng`naa` fi` coo` li` ja` 'ga` li` dsea` jøø` cój` coo` tú` mìing` dsea` i si`neaang` i teáang` ni`íi` quiá' dsea` quiá' Dsea` Jmáang` fi` do, jo lajee` jo cafii`ire lajií` júu` e guiaa` jee` jaléng` dsea` i ja`

líng' dsea` Israel e quiá' - jial laang` dsea` jee~ dsee~ quiá'r~. Dsu' cajmé~ e lajo, co' ja` iin~n e ja` ni'íng` i dsea` teáang~ nifí do jalé~ ta~ e nicajmé~ e, co' song lajo, joba' ja` ni'íng` jaléng` dsea` caguliaang~ gui e ta~ e nicajmé~ e do jóng.

³ Dsu' jalém` dsea` i quie' nifí quiá' - dsea` quiá' - Dsea` Jmáang~ fí Jerusalén røøb` cashiñ~ cоо'~ jnea~, jo ja` cajméer` laguidseaang~ e ni'íng` Tito e li~ fí ngúu' táaiñ` lí~ laco' qui' - tíng` dsea` Israel e jmóor', co' dsea` griegob líiñ` do jo ja` líiñ` dsea` Israel.

⁴ Dsu' e já' - , i líng~ dsea` i jmicaang~ e líiñ` dsea` quiá' - Dsea` Jmáang~ calí'iñ~ fa' Tito ni'íñ` e li~ fí ngúu' táaiñ` do lí~ laco' litíng` dsea` Israel. Jo i dsea` do cangotáaiñ~ jee~ jnea'^ e laco' cár` cuente jial guiá~ see~naa' la'eáang~ e cajáang~ yee~naa' fí jaguo` Dsea` Jmáang~, co' i dsea` do iñ~ fa' jnea'^ nisii~naa' røø` e dseáng` - 'né~ njimitib'túu' e júu^ quiu~ ta~ quiá' - Moi~ do e laco' ni'íng` dsee~ qui~naa'.

⁵ Dsu' dseáng` - ja` cajmití~naa' jíi' coo` laco' iing~ i dsea` i jmicaang~ do e laco' ja` nilisíng` júu^ quiá' - Dsea` Jmáang~ e guia~naa' jee~ 'ná' quiá' - jial laang` dsea` jee~ dsee~ quiá'r~, co' ii~naa' e ta~ ó'na' e dseáng` - jáb' - e júu^ jo, jo cоо'~ jíi' e júu^ job laang` dsea` jee~ jalé~ dsee~ quiá'r~.

⁶ Jo lajaléng` dsea` i si'neaaang~ e teáaiñ~ nifí quiá' - dsea` quiá' - Dsea` Jmáang` ja` cajíñ` - fa' e jnea~ njimisiñ~n lajíi` - e júu^ e guiaa~ do. Dsu' ja` e líi' quié~ jnea~ ii' i dsea` í, co' røøb` líi~naa' lajalé~naa' fí quini~ Fidiée~.

⁷ Jo ja` cajmée` i dsea` do fa' cajmisíñ~ lajíi` - júu^ e guiaa~ do, co' calilí~bre e Fidiée~bing` cacuø'

jnea~ e ta~ e jmoo`o la lana quiá'~ e guiaa~ e júu^
 jo fí quini^ jaléng^ dsea` i ja` líng^ dsea` Israel, jo
 lajobj Fidiée^ cajo cacuø^bre Tú^ Simón ta~ guia~ e
 júu^ jo fí quini^ jaléng^ dsea` i líng^ dsea` Israel.

⁸ Jo calilí^ i dsea` do e Fidiée^bing^ ca'náang^ Tú^
 Simón e niliñ^ dsea` apóo^ quiá'~ Dsea` Jmáang^ i
 guia~ júu^ quiá'~ dsea` do jee~ jaléng^ dsea` Israel,
 jo lajob cajo ca'náang^ Fidiée^ jnea~ e niliñ^ n dsea`
 apóo^ quiá'~ Dsea` Jmáang^ e laco^ niguiaa~ e júu^ jo
 jee~ jaléng^ dsea` i ja` líng^ dsea` Israel.

⁹ Jo Tiáa~ cóo^gui Tú^ Simón jogui Juan i
 si'neaang^ e lñiñ^ dsea` teáang^ nifí jee~ jaléng^
 dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang^, ^bing^ i calilí^ e
 Fidiée^bing^ i cacuø^ jnea~ e ta~ jo e iáang^ dsír.
 Jo laco^ calita^ dsír i dsea` í e røøb^ ta~ jmoo^naa^
 cóo^r~, co^ røøb^ júu^ e guia^naa^ do, joba^ casá^bre
 guóo^naa^, jnea~ cóo^ Bernabé, jo catigua^ júu^
 qui^naa^ e jnea^ nidsijmó^naa^ta~ guia^ júu^ quiá'~
 Dsea` Jmáang^ jee~ jaléng^ dsea` i ja` líng^ dsea`
 Israel, jogui i dsea` í nidsijméer^ ta~ lajob cajo jee~
 jaléng^ dsea` i líng^ dsea` Israel.

¹⁰ Jo jíi^ laba^ casí^guir jnea^ e nijmiguiéng^
 dsí^naa^ e jmicóo^naa^ jaléng^ dsea` quiá'~ Dsea`
 Jmáang^ i tiñíing^ i neáang^ fí Jerusalén, dsu^ jnea^
 jéem^ nicajmi^úung^naa^ e jmoo^naa^ lajo.

Mi^ ca'gaang^ Paa^ quiá'~ Tú^ Simón fí Antioquía

¹¹ Jo mi^ cang^ jo, cangó^o fí Antioquía, jo la-
 jee^ job caguié^ Tú^ Simón fí jo, jo cajíim^baare
 dseáng^ fí quinir^ lana, co^ ja` dseeng^ jalé^ e
 cajmíer^ do.

¹² Co^ lajee^ e ná^gui niguilíng^ coo^ tú^ mñíng^~
 dsea` Israel i cuíng^ rúng^ cóo^ Tiáa~, colíim^ go^

Tú^ Simón cōo^~ jaléng^ dsea` quiá^~ Dsea` Jmáang^ i ja` líng^ dsea` Israel. Ds̄' mi^ t̄f̄ li^ caguiliing^ ̄, cajíim^ nia^r^ cōo^~ i dsea` i ja` líng^ dsea` Israel do, o^gui gø^gui coliing^ cōoiñ^~ do cajo, co^ góm^bre jaléng^ dsea` Israel i quiá^~ ta^ e tóo^ li^ f̄ ngúu^ táang^ jaléng^ dsea` i ja` líng^ dsea` Israel.

¹³ Jo^ i dsea` Israel caguiangaang^ gui^ i neáang^ f̄ Antioquia i líng^ dsea` quiá^~ Dsea` Jmáang^ canaaiñ^ éer^ laco^gui Tú^ Simón nañi^ fa^ niñi^bre'r^ e ja` dseeng^ jalé^ e jmóor^ do, jo latí Bernabé canaaiñ^ éer^ lajo ie^ jo cajo.

¹⁴ Ds̄' mi^ calilí^i^ e ja` røø^ ta^ ée^ i dsea` do, co^ ja` cōøng^ røø^ cōo^~ júu^ quiá^~ Dsea` Jmáang^, joba^ ca^gaan^ quiá^~ Tú^ Simón f̄ quini^ jaléng^ dsea` quiá^~ Dsea` Jmáang^ i teáang^ do ie^ jo, jo cafí^ire lala: "'N̄ calisén^ e lin^ dsea` Israel, jo nicajmee^~ e lafa^ ja` lin^ dsea` Israel, ds̄uco^ jo^ jmití^ laco^ jíi^~ laco^ qui^~ t̄íng^ dsea` i mi^ caquie^ cōo^~ dsea` i ja` líng^ dsea` Israel. Jo^ jiali^ lana iin^~ e niquiá^~ ta^ laguidseaang^ quiá^~ jaléng^ dsea` i ja` líng^ dsea` Israel e laco^ nijmitir^ jíi^~ laco^ qui^~ t̄íng^ dsea` Israel jo^ lajoba^ uíiñ^ dsea` quiá^~ Dsea` Jmáang^? Dseáng^~ ja` dseeng^ laco^ i^ o'."

Jial íng^ Fidiéé^ dsea` e ja` røøiñ^ dsee^ f̄ quinir^

¹⁵ Jogui 'n̄a^, Tú^ Simón, coliing^ cōo^~ jnea^~, dsea` Israel líi^naa^ latí^ mi^ cangáam^~baa^, jogui ja` líi^naa^la líng^ dsea` i ja` líng^ dsea` Israel i^ ds̄i^naa^ e líiñ^ dsea` dsee^~ dsea` qui^, co^ ja` jmitir^ jalé^ júu^ quiá^~ ta^ quiá^~ Moi^ e qui^~ t̄íng^naa^ dsea` líi^ii^ dsea` Israel.

¹⁶ Ds̄' jneaa^aa^ níne^baa^ røø^ e ja` íng^ Fidiéé^ jíi^~ jaang^ dsea` e líiñ^ dsea` i ja` røøng^ dsee^~ ds̄'

uíi'~ e jmitir~ e júu^ quiu' ta~ do, co' nine~baa' e jíi'~ e jáang'~ yee~naa' fí' jaguo` Dsea` Jmáam~, lajoba' íng" Fidiée` jneaa~aa' e ja` dsee~ røø~naa' fí' quinir~. Co' Fidiée` jíñ'~ e jíi'~ jaang` dsea` líiñ' dsea` i ja` røøng` dsee~ fí' quini~ dsea` do dsu' uíi'~ e jmitir~ júu^ quiu' ta~ quiá'~ Moi~.

17 Jo song jmi'úung`naa' jial ni'íng" Fidiée` jneaa~aa' e ja` dsee~ røø~naa' fí' quinir~ la'eáang' coo'~ Dsea` Jmáang~, jo lajee` job calilí'~naa' e líi'~ dsea` dsee~ dsea` qui' cajo, co' ja` cajmití~naa' e júu^ quiu' ta~ do, dsu' o' Dsea` Jmáang~ dsea` cajmér~ e jneaa~aa' calilí'~naa' lajo.

18 Jo dsea` dsee~ dsea` quib' líi'n song já'~ nilíing`túu e ja` dsee~ røøn~ fí' quini~ Fidiée` dsu' uíi'~ e jmitii~ e júu^ quiu' ta~ quiá'~ Moi~ do mi~ cangf e nícajáang~ 'ñia'a fí' jaguo` Dsea` Jmáang~.

19 Dsuco' jnea~, lana líi' lafa' ni'líim~baa, co' jo` seen~ e e júu^ do quiu'gui ta~ quié~e, dsu' lanagui niseen~ e jmoo'o lajíi'~ e iing~ Fidiée`. Jo mi~ catáng~ Dsea` Jmáang~ fí' dse~ crúu^, joba' líi' lafa' røøb` catán~n coo'r~.

20 Jo jo` seen~ e laco' iin~n 'ñia'a lana, co' Dsea` Jmáam~ njmicoo'~ jnea~ e seen~ laco' iing~ ír~. Jo niseen~ fí' jmigüí la la'eáang' e cajáang~ 'ñia'a fí' jaguo` Dsea` Jmáang~. Jo íb` cajo i cajmi'neáang` jnea~ jo cartí cacuøøng` 'ñia'r' e cajuíñ~ fí' dse~ crúu^ uíi'~ dsee~ quié~e.

21 Jo ja` niguiaa^ ca' lajíi'~ e guiúng~ Fidiée` coo'~ jnea~. Jo faco' jaang` dsea` qui'r~ jmii~ e ni'íng" Fidiée` ír~ e ja` røøiñ` dsee~ dsu' uíi'~ e jmitir~ e júu^ quiu' ta~ quiá'~ Moi~ do, joba' ja` cali'né~ e cajúng` Dsea` Jmáang~ uíi'~ dsee~ qui'ii' faco' lajo.

3

Jna~ e la guíng`gui

¹ jl jmicaang~ 'nú', dsea` gálatas! Jialí' ca'uíng~ e cajgiéeng' óo'na! e jo` 'ga' lí' náu'~na' júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~? Dsuco' lajee` e nicaguiá^ jnea^~ júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~ jee~ 'nú', røøb` nica'ée^naa' 'nú' e~ uiing~ e catáng~ Dsea` Jmáang~ fí' dse~ crúu^.

² Jo jíi'~ jo iin~n e jmiguiéng' áa'na! e ja` ca'íng'~na' Jmiguí' quiá'~ Fidiéé` la'eáang' e jmití'na' júu^ quiá'~ ta~ quiá'~ Moi~, co' ca'íml`ba' dsu' la'eáang' e cajáang~ yaang~na' fí' jaguó` Dsea` Jmáam~.

³ Dseáng~ bó~jih líng'na', co' la'uii~ ca'uíng~na' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ la'eáang' cóo~ Jmiguí' quiá'~ Fidiéeb~, jogui lana líng~na' e quíi'~ba' jmih e seem'bí' cóo~ Dsea` Jmáang~ la'eáang' cóo~ jíi'~ bí' quií~na' yaang~na'.

⁴ Jo ja` e ta~ calí'íng~ quií~na' lajíi'~ e ca'íng~na' quiá'~ Fidiéé` lajee` líng'na' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ song lanagui ni'iing~na' nicá^na' fí' jiéb~.

⁵ Joba' mi~ cuø~ Fidiéé` 'nú' Jmiguí' quiá'r~ laco~ si'í~ jogui jmóor` jalé~ e quíi'r~ jmih~ jee~ 'nú', dsu' ja` cajmér` lajo ui~'~ 'nú' jmití'na' e júu^ quiá'~ ta~ quiá'~ Moi~, co' cajmée`bre lajo dsu' la'eáang' e cajáang~ yaang~na' fí' jaguó` Dsea` Jmáang~ mi~ cang~ e canáu~na' júu^ quiá'~bre.

⁶ Jo güiguiéng' áa'na' jial calí~ cóo~'~ 'lii~ yáu~'~ Abraham, co' lalab fé~ Fidiéé` fí' ni~ jí` quiá'r~: "Dseáng~ jáb~ calíng~ yáu~'~ Abraham júu^ quié~e, joba' ca'ín~nre e líiñ~ jaang` dsea` i ja` røøng` dsee~."

7 Joba' gǖiguiéng' óo'na' cajo e doñi' ji` dsea` i dseáng' jág' 'ñia' fí` jaguó` Fidiée` , jíi` íb` dsea` i líng' joo' lii` yúu` Abraham.

8 Co' lamí` jeeng'gui fé` Fidiée` fí` ni` ji` quiá'r- e ni'ím'bre jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel e liiñ` dsea` i ja` røøng` dsee` , dsu'lajíi` i dsea` i jág` yaang` fí` jaguó'bre. Jo lanab líi` e júu` jlo` quiá` Fidiée` e cacuø'r` lii` yúu` Abraham mi` cajín` fí` ni` ji` quiá'r` lala: "Ni'ee` guiá` cóo` lajiing` dsea` seeng` fí` la'úng` fí` jmigüí` la'eáang` cóo` 'nu` , Abraham." Jo lanab jíi` líi` júu` quiá` Fidiée` .

9 Jo lajoba' jaléng` dsea` i nijág` yaang` fí` jaguó` Fidiée` lí` laco'gui cajáng` 'ñia' lii` yúu` Abraham, joba' guiáb` ni'é` Fidiée` cóo` jaléng` dsea` i` .

10 Jogui jaléng` dsea` i í` dsíi` e Fidiéeb` ni'íng` ír` e líiñ` dsea` i ja` røøng` dsee` la'eáang` e jmitir` júu` quiá` ta` quiá` Moi` , joba' nibúib` Fidiée` quiá` i dsea` í` , co` lalab fé` fí` ni` ji` quiá'r` : "Dseáng` nibúib` Fidiée` quiá` jaléng` dsea` i ja` jmiti` dseáng` røø` contøøng` jalé` júu` quiá` ta` quiá'r` e ca'íng` Moi` ". Jo dsu` jíi` jaang` dsea` quií`r` jmií` nijmér` lajo` .

11 Joba' níne` baa' røø` e ja' íng` Fidiée` jíi` jaang` dsea` e liiñ` dsea` i ja` dsee` røøng` dsu` uíi` e jmitiñ` e júu` quiá` ta` quiá` Moi` ; dsu`co` lalab fé` fí` ni` ji` quiá` Fidiée` : "Jo la'eáang` e já` líng` jaang` dsea` júu` quiá` Fidiée` , joba` Fidiée` íñ` i dsea` í` e liiñ` jaang` dsea` i ja` røøng` dsee` fí` quinir` ."

12 Jo e fí` ni` júu` quiá` ta` quiá` Moi` do ja` fé` e 'né` nijág` yaang` dsea` fí` jaguó` Fidiée` ; dsu`co` lalab fé` e júu` quiá` ta` do: "Jaléng` dsea` i jmiti`

dseáng⁻ røø` contøøng⁻ e júu[^] jo, joba['] la'eáang[']
cóo^{'~} e júu[^] dob seeiñ` cajo[.]

¹³ Jo Dsea` Jmáam⁻ caquiír['] dsee⁻ qui[']ii['] e laco[']
ja` cabíing⁻ Fidiée['] jneaa^{~aa'}, dsu['] o['] uíi^{'~} e ca-
jmití[']naa['] dseáng⁻ røø` contøøng⁻ laji['] júu[^] qui[']
ta[~] quiá^{'-} Moi['], co['] caquiír['] dsee⁻ qui[']ii['] la'eáang[']
e cabíing⁻ Fidiée['] ír['] cuaiñ^{'~} qui['] jneaa^{~aa'}, dsu[']co[']
lalab fé['] fi['] ni['] ji['] quiá^{'-} Fidiée[:] "Mi['] júung⁻ dsea[']
fi['] dse["] crúu[^], joba['] cuø['] li['] e Fidiéeb['] bíi['] quiá'r["].

¹⁴ Dsu['] la'eáang['] e caquií' Dsea` Jmáang⁻ dsee⁻
qui[']ii['] fi['] dse["] crúu[^], lajoba['] ee['] Fidiée['] guiá^{'-} cóo^{'~}
jaléng["] dsea[']i ja['] líing["] dsea` Israel laco[']gui[']nicá[']éer[']
guiá^{'-} cóo^{'~} 'lii['] yáu^{'~} Abraham lami['] jéeng[']gui[']
eáang['] cajo[.] Jo co['] Dsea` Jmáang⁻ caquií' dsee⁻
qui[']ii['] fi['] dse["] crúu[^], lajoba['] ni[']líing["]naa['] Jmiguí[']
quiá^{'-} Fidiée['] la'eáang['] e cajáang["] yee[']naa['] fi[']
jaguór['], co['] lajob júu[^] nicacuø[']r['] jneaa^{~aa'} lami[']
jéeng[']gui[.]

Mi['] cacuø['] Fidiée['] júu[^] 'lii['] yáu^{'~} Abraham

¹⁵ Joba['] fíi[']guíí 'ná['], dsea` rú[']naa['] dsea` quiá^{'-}
Dsea` Jmáang⁻, co[']gui['] júu[^] e laco['] cuøøng['] lí[']síng["]
dsea[:] Faco['] jaang['] dsea` líing["] ee['] júu[^] sítíñ^{'~} cóo^{'~}
jaang[']gui['] dsea['], jogui['] caráang⁻ mají['] quiá'r['] quiá^{'-}
e júu[^] do, jogui['] catéer['] niguóor['] ni['], jo mi['] ning[']
jo, joba['] jo['] cuøøng[']fa['] nijgiéeng[']gui['] jíi^{'~} camí['] júu[^]
laco['] jíi^{'~} nitoo['] e ni['] mají['] do.

¹⁶ Jogui['] Fidiée['] cajmirór['] júu[^] cóo^{'~} 'lii['] yáu^{'~}
Abraham cóo^{'~}gui['] jaang['] dsea` siju['] dsea['] do.
Güiliñí[']bí['] cajo['] e ja[']tóo['] fi['] ni['] ji['] quiá^{'-} Fidiée['] fa['] e
cajmirór['] e júu[^] do quiá^{'-} fi[']ng["] dsea` siju['] Abraham,
co['] quiá^{'-} jaam['] dsea['] e fé['] e fi['] ni['] ji['] do, jo íb['] Dsea[']
Jmáang⁻.

17 Joba' fii~guii 'ná~ e júu^ la: Fidiée` cacuø'r' júu^ 'lìi~ yáu~ Abraham jogui cajmirór' júu^ cōo~ dsea` do cajo. Jo mi~ cangí~gui cuatrocientos treinta jii~ lajo, ca'íng~ Moi~ júu^ quiu~ ta~ quiá~- Fidiée`; dsu' e júu^ jo ja` qui~ jmii~ fa' niguiéng~ ca' e júu^ e cajmirór' Fidiée` cōo~ 'lìi~ yáu~ Abraham do lami~ jéeng~gui, o'gui qui~ jmii~ ni'náng~ e jo` ta~ íing~ e júu^ jo cajo.

18 Faco' jalé~ e cuø' Fidiée` jneaa~aa' do íing~naa' la'eáang~ e jmití~naa' e júu^ quiu~ ta~ quiá~- Moi~ do, joba' ja` cacuø' Fidiée` e iáang` dsíir' e jo faco' lajo. Dsu' Fidiée` cajmiti~bre e júu^ e cajmirór' cōo~ 'lìi~ yáu~ Abraham e iáang` dsíir', co' lajøb júu^ nicacuø'r' dsea` do lami~ jéeng~gui.

19 Joba' laco' cuóøng` fe~ee', ¿jie~ li~ íing~ ta~ júu^ quiu~ ta~ quiá~- Moi~? Co' cacuø' Fidiée` e júu^ quiu~ ta~ do mi~ cangí~ e cajmée` júu^ cōo~ 'lìi~ yáu~ Abraham e laco' nililí~ dsea` jmigüi~ e røøiñ~ dsee~. Jo calíiim~ ta~ e jo cartí~ cagüéng~ i~ dsea` sijur~ do, co' e júu^ e cajmée` Fidiée` cōo~ 'lìi~ yáu~ Abraham lami~ jéeng~gui do fé~ cuaiñ~ quiá~- i~ dsea` sijur~ dob. Jo la'uii~ cangiíng~ Fidiée` quiá~- jaléng~ ángeles i~ líing~ guotiir~ e júu^ quiu~ ta~ do, jo i~gui cangiíiñ~ quiá~- Moi~, jo Moi~gui cartí~ quini~ jaléng~ dsea` Israel.

20 Dsu' ja` fa' dseáng~ la guíing` 'neáng~ i~ dsea` i~ ningíng~ e júu^ do mi~ e júu^ jo jáa' tí~ quini~ jaam` dsea`, co' 'ñiab` Fidiée` cangiíiñ~ e júu^ jo fi~ quini~ Abraham.

E~ uiing~ e júu^ quiu~ ta~ quiá~- Moi~

21 Jo ¿su cuóøm` fe~ee' e e júu^ quiu~ ta~ quiá~- Moi~ do ja` cōøng` røø` cōo~ e júu^ e cajmée` Fidiée`

cóo'~ 'lii~ yáa'~ Abraham do? jU~, ja` líi` lajoj Dsaco¹
 faco¹ e júu¹ quiu¹ ta~ do cuø¹ e seeng¹ dsea` cøøng¹
 cóo'~ Fidiée¹, joba¹ faco¹ lajo¹ cuøøm¹ sea¹ li'íng¹
 Fidiée¹ dsea` e liiñ¹ dsea` i ja` røøng¹ dsee¹ song
 jmitir¹ jalé¹ e júu¹ jo.

²² Dsu¹ lí¹ laco¹ fé¹ Fidiée¹ fí¹ ni¹ ji¹ quiá'r¹, e
 lajiim¹ dsea` jmigüi¹ dseáng¹ jmitir¹ lajiíl¹ ta~ quiu¹
 dsee¹ quiá'r¹, jo lajoba¹ Fidiéeb¹ nicuø'r¹ jaléng¹
 dsea` i cajáng¹ yaang¹ fí¹ jaguo¹ Dsea` Jmáang¹ lí¹
 laco¹gui júu¹ cacuør¹ lami¹ jéeng¹gui. Co¹ lajob júu¹
 cajmirø¹ Fidiée¹ lajiíl¹ ie¹ mi¹ ná¹gui e nicuø'r¹
 Moi¹ júu¹ quiá'r¹.

²³ Jo lajee¹ ná¹gui e nigüéeng¹ Dsea` Jmáang¹
 fí¹ jmigüi¹ la e laco¹ já¹ nilíi'naa¹ júu¹ quiá'r¹,
 joba¹ e júu¹ quiu¹ ta~ quiá¹ Moi¹ do jéeng¹ jnea¹
 lafa¹ 'ñúum¹baa¹ la'ó¹ líi'naa¹ dsea` Israel cartí¹ mi¹
 já¹ calí¹ naa¹ e cagüéng¹ Dsea` Jmáang¹ i caleáang¹
 jnea¹ jee¹ dsee¹ quí¹ii¹.

²⁴ Jo laco¹ jaang¹ tiquiá¹ jiuung¹ jéeiñ¹ dsea`
 'léeng¹ ijmoo¹ i quiá¹ jiuung¹ quiá'r¹, jogui lajob e
 júu¹ quiu¹ ta~ quiá¹ Moi¹ do quié¹ nifi¹ quí¹ii¹ cartí¹
 mi¹ catí¹ i¹ e calicuíng¹naa¹ Dsea` Jmáang¹, jogui
 ca'íng¹ Fidiée¹ jneaa¹aa¹ e líi'naa¹ dsea` i ja` røøng¹
 dsee¹ la'eáang¹ e cajáang¹ yee¹naa¹ fí¹ jaguo¹ Dsea`
 Jmáang¹.

²⁵ Dsu¹ lanagui e nicajáang¹ yee¹naa¹ fí¹ jaguo¹
 dsea` do, joba¹ jo¹'ga¹ lí¹ quié¹ nifi¹ quí¹naa¹ e júu¹
 quiu¹ ta~ do.

²⁶ Dsaco¹ jneaa¹aa¹, la'eáang¹ e nicajáang¹
 yee¹naa¹ fí¹ jaguo¹ Dsea` Jmáang¹, joba¹ nilíi'ii¹
 jóo¹ Fidiée¹ lana.

²⁷ Jo la'eáang¹ e nicajgáang¹naa¹ jmii¹ e cuø¹ li¹ e

líf'naa' dsea` quiá' Dsea` Jmáang-, joba' nilíf'naa'
lafa' jaam` dsea` cóo'r~ lana.

²⁸ Jo jaléng" dsea` quiá' Dsea` Jmáang-, ja` e líf' si
líf'naa' dsea` Israel osi o' lajo é, si dsea` si'niim'bi
é osi o' lajo cajo, si líf'bíi' dseañu' osi dseamí' é;
dsuco' song see-naa' cøøng` coliing` cóo' Dsea`
Jmáang-, joba' lafa' jaam` dsea` líf'naa' lajalé'naa'
cóo'r~ jóng.

²⁹ Jo co' dsea` quiá' Dsea` Jmáam- nilíf'guíi',
joba' dsea` siju' líf' yúu' Abraham líf'íi' cajo,
joba' dseáng' catíi-baa' lajíi' e cajíng' Fidiée' e
nicuó'r- dsea` quiá'r- lamíi' jéeng'gui.

4

¹ Jo e laba' iin~n fíi' guíi 'nú': Facó' jaang` dsea`
seeng` jaang` siming" jiuung~ quiá'r~, jo lajíi' e sea`
quiá' i tiquiá'r^ do, joba' i siming` jiuung~ dob nilí'
quiá' mi~ niféng"guír; jo dsu' lajee` e jiuuiñ' do,
líf' lafa' e o' quiá'bre, nañí' fa' e quiá'bre'r mi~
niféiñ'.

² Jo lajee` jo i jiuung~ do dsea` jiém' to" fíi'ng` ír`
jogui dsea` jiém' néé ni~ e sisée` quiá'r~ do. Jo líf'
mi~ catíi' lajíi' júu' casée` tiquiá'^ i jiuung~ do,
joba' nicuóøng` jmeá'r~ ta~ lajíi' e casée` dsea` do.

³ Jo lajob cangongíi- jneaa~aa' cajo, lajee` e
líf'naa' lafa' jiuung~, nú'~gui e nilicuïng'naa' Dsea`
Jmáang-, e dseáng'~ 'né~ jmití'baa' jalé' e quiú' ta~
quiú'ii' e quiú'~ tíi'naa' fíi' jmigüí' la.

⁴ Dsu' mi~ catíi' lajo, joba' casíng` Fidiée` Jóor`
Dsea` Jmáang~ fíi' jmigüí' la e caliséiñ` laco' liseeng`
líf' doñí' ii` dsea` jmigüí'. Jogui co' dsea` Israel líiñ',
joba' 'né~ jmití'bre e júu' quiú' ta~ quiá'~ Moi~ do.

5 Jo lajoba' caleáaiñ` jnea'^, dsea` líi'naa' dsea` Israel e dseáng^- 'né^- jmití`baa' e júu^ quiá^ ta~ do e laco' ni'líng" Fidiée` jnea'^ e líi'naa' jóor'.

6 Jogui calili~ e nílii'naa' jóo' Fidiée~, co' Fidiée` casíiñ` Jmiguí` quiá'r^- la'eáang` cóo'^ Jóor' Dsea` Jmáang^- fí` dsi`naa' lajaang` lajaang`naa'; joba' la'eáang` e Jmiguí` quiá^- Fidiée` do fé`naa' lala e iáang` dsi`naa': "¡Teaa~! ¡Teaa~!"

7 Jo lajob líi', jo líi'guíi` dsea` ijmiti~ jalé` ta~ quiá^ e quií^- tíi'naa' fí` jmigüí` la, co' lana nílii'naa' jóo' Fidiée` lajaang` lajaang`naa', jo lajoba' niñíng`naa' e nicajíñ` lami~ jéeng`gui e nicuó'r^- dsea` quiá'r^-.

Jial guiing~ dsíi' Paa^- jaléng" dsea` quiá^- Dsea` Jmáang^- i seeng`fí` li~ se` Galacia

8 Dsu' lami~ jéeng`gui, lajee` ná`^gui e calicuíng` 'ná'^ Fidiée~, líing`naa' lafa' dsea` si'niíng` uíi`^ e jmití`na` jalé` e quií^- tíing`naa` jmoo`na` cóo`^ jaléng` diéé` i o` já`^-.

9 Dsu' lanagui nicalicuím`ba` Fidiée~, osi laco` cuóøng` fe`ee', e dsea` íb` dsea` i nicalicuíng` 'ná'^. Joba` jialí`^ e nijmití`tu` calé` catú` jalé` e quií^- tíing`naa` do? Co` e jo ja` jié` líi' líng` ta~ quií`na` jíi`^ coo`.

10 Co` 'ná`^ jmí`goo`na` jalé` jmíi`^ osi jalé` si`^ osi jalé` jíi` é.

11 JJoba` eáam` guiing~ dsii`^ 'ná`^ fíng song ja` cali`íng` ta~ jíi`^ coo` lajíi`^ ta~ e nicajmé` e jee`^ 'ná`^!

12 Joba` míi`^ i `ná`^ la guíing`, dsea` rú`naa` dsea` quiá`^ Dsea` Jmáang^, e nijmée`na` laco`gui` nicajjmé` jnea` e jo` jmití`tu` lajíi`^ e quií`^ tíing`naa` do. Dsu` 'ná`^gui, eáam` guiá`^ nica`ee`na` cóo`^ jnea`.

13 Jogui niñí^bi' cajo e jmohuúb' quiee^- mi~ canaan^- guiaa^- júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^- jee~ 'ná'^ e quiá'^ jial laang` dsea` jee~ dsee^- quiá'r^-.

14 Dsu' ja` e líí' e gab` e jmohuúí' e quiee^- do, co' 'ná'^ ja` cajmee^na' fa' e ja` cajmijíing^na' jnea~ o'gui ca'naang`na' jnea~ ca' dsu' uíí' e líin'n e jmohuúí' do. Co' 'ná'^ guiáb^- ca'íng'^na' jnea~ laco'gui íng'^ dsea` jaang` ángel i lííng' guotíi^- Fidiée` i casíng` dsea` do, osi laco' Dsea` Jmáang` 'ñia'bir é.

15 Jo ¿jie~ fí' ca'lí^- e jmi'iáang` óo' 'ná'^ cóo'^ jnea~ ie~ do? Co' lanaguí jo` 'ga' lí' iáang` óo'na'. Dsucó' cuóøom` fá'^a uii~ quíi^-na' ie~ do e dseáng'^ lafa' niguí^ 'ná'^ jminí^na' e nicuó'^na' jnea~ e laco' cuóøng` e nijmícóo'^na' jnea~.

16 Jogui lanaguí líí' lafa' e ni'ní^ máam'baa 'ná'^ dsu' uíí'^ e fón'n 'ná'^ e júu^ já'^ la.

17 Jo i dsea` i iing~ nijmisíing^- e júu^ e quiá'^ jial laang` dsea` jee~ dsee^- quiá'r^- iiñ~ e niguítáang^- 'ná'^ cóo'r^, jo dsu' jaléng` i dsea` í' ja` í' dsíir' laco' catíng^, co' lico' iiñ~ e nimáang^ 'ná'^ jnea~ 'nib'^.

18 Dsu' guiáb^- cajo song seeng` dsea` i iing~ e niguítáang^- 'ná'^ cóo'r^, lifa' i dsea` í' 'né^- í' dsíir' laco' catíng^ jogui 'né^- e contøøm^- éer` guiá^- cóo'^ 'ná'^ lí'^ laco'gui ee^- jnea~ mi~ táan'n jee~ 'ná'^.

19 Dsea` rú^naa' i iin~n eáang', calé^ catú^- caa^- iihuúí' uii~ quí^ 'ná'^ laco'gui iihuúí' íng'^ jaang` dseamí^ mi~ liseeng` jiuung~ quiá'r^-; jogui caa^- e iihuúí' do cartí^ Dsea` Jmáang^- nicuó'r^- 'ná'^ e ni'uíng^-na' dseáng^- dsea` quiá'r^-.

20 ¡Jo eáam' iin~n e táan'n jee~ 'ná'^ lana, co' jié^gui líí' e sií^naa' dseáng^- quini^na' lana; co' ja` ñii^- ee` ni!í^ dsii^- uii~ quíi^-na'!

E~calí~cóo'~Agar jogui Sara

21 Jogui iin~n e ningíi~na' quié~e e júu^ la, jaléng'~ná'~ i dseáng'~ iing~na' jmití^na' júu^ quiá'~ ta~ quiá'~ Moi~. Jo ¿su ja` mí' cangáng'~ná'~ jial líi^ e júu^ jo?

22 Co' jee~ e júu^ jo fé~ e i' líi^ yáa'~ Abraham do caliséng` gáng` jójor', jaang` i caliséng` cóo'~ jaang` dseamí i sii` Agar i si'niing~ i jmoo` ta~ hui~ e ja` 'léeng'~, jogui i jaang`gui do caliséng` quiá'r~ cóo'~ dseáng'~ dseamí quiá'r~ i sii` Sara i née' ni~ jaléb'~ e óor` cóo'~ dseañu~ quiá'r~.

23 Jo i joo' i dseamí i si'niing~ do caliséiñ` laco'gui liseeng` lí^ doñi' i joo' dsea'; jogui i joo' dseáng'~ dseamí quiá'~ líi^ yáa'~ Abraham do caliséiñ` lajób cajo, dsu' lí^ laco' nilití~ lajíi^~ júu^ e nicacuó' Fidiée` ír` lamí~ jéeng`gui.

24 Jo dsu' líim~ ee` guóng` jalé~ e la; dsuco' laji~ gáng` i dseamí do líim~ ee` júu^ sisée^ quiá'r~ la-jaang` lajaaiñ`. Jo i dseamí jaang` i sii` Agar do cuó' coo` li~ quiá'r~ quiá'~ lajíi^~ júu^ e cajmiró' Fidiée` cóo'~ Moi~ fí~ yá~ mó~ Sinaí; joba' jaléng` dsea` i niing~ la'eáang` cóo'~ e júu^ jo líiñ` lafa' dsea` si'niim`.

25 Jogui i dseamí i sii` Agar do cuó' coo` li~ quiá'r~ fí~ yá~ mó~ Sinaí e si` fí~ Arabia e guóng` e jaléng`~ dsea` Jerusalén i seeng` fí~ li~ se~ Israel líiñ` lafa' dsea` si'niim`.

26 Dsu' jaléng`~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` i catíng`~ e fíi` Jerusalén 'míi~ quiá'~ Fidiée` do ja` líiñ` dsea` si'niing~. Jogui líi` lafa' niqui^baa' e fíi` jo.

27 Co' lalab fé~ fí~ ni~ ji~ quiá'~ Fidiée`:
Jmi'iáang` o~, dseamí,
'ná` i ja` mí' cangoquieeng~ yáa'~;

jogui jmi'iáang` a' cajo e ja` mi' ca'íin'~ iihuú' laco'
mi' liseeng` jiuung` quiá'~ dsea`.

Dsaco' 'nú', dseamf̄ i catáu~ dseañu~ quiá'~
fíing'gui joo~ niliseeng` laco'gui i dseamf̄ i
seeng` dseañu~ quiá'~.

Jo lanab fé' Fidiée' fí' ni~ jí' quiá'r~.

²⁸ Joba' fíi~ guú' 'ná', dsea` rú'naa' dsea` quiá'~
Dsea` Jmáang~, jneaa~aa' coliing~ cóo~'~ i joo' Abraham
i sii` Isáa' do lí'naa' joo' Fidiée' e laco' niliti~
lajíi'~ júu~ quiá'r~ e nicacuø'r' 'lii~ yuu'~ Abraham
lamí~ jéeng'gui.

²⁹ Jo co' ie~ jo i joo' i dseamf̄ si'niing~ do ca-
jmeáin~ ga` i joo' dseamf̄ quiá'~ 'lii~ yuu'~ Abraham
do i caliséng` la'eáang' cóo~'~ ta~ quiá'~ Jmiguí~ quiá'~
Fidiée', jo lajob cajo jmoo` dsea` sijur~ cartí~ lana e
jmáiin~ ga` ruiin~.

³⁰ Jogui quié'na' cuente lajíi'~ júu~ quiá'~ Fidiée'
e casí'r~ Abraham: "Uøøng~ fí' quiá'~ i dseamf̄ i
si'niing~ coliing~ cóo~'~ joo' do, co' ja` catíng~ joo'
i dseamf̄ do lajíi'~ guiéé~ quiá'~ i joo' dseáng~
dseamf̄ quiá'~ i néé' ni~ jaléb~ e sea` quiá'~na', yuu'~
Abraham."

³¹ Jo lajob líi', dsea` rú'naa', ja` líi'naa' lafa' joo'
dseamf̄ i si'niing~, co' lana nilíi'ii' lafa' joo' dseáng~
dseamf̄ i ja` si'niing~ do.

5

*Dsea` Jmáam~bing' láang` jneaa~aa' e laco' ja` líi'ii'
dsea` i lafa' si'niing~*

¹ Joba' fíi~guú' 'ná', dsea` gálatas, e Dsea`
Jmáam~bing' caleáang` jneaa~aa' e laco' jo` 'ga'
lí' quié' nifi' quiá'~i' e júu~ quiá'~ ta~ quiá'~ Moi~ do.

Joba' 'né̄ e niliseeng`na' e silaam`ba', jogui jo' cuó'^tu fí yaang`na' calé̄ catú̄ e njimití^tu jalé̄ e júu^jo.

² Jnea~ Paa~, jo náu~na' júu^ quié~e, jogui quié~na' cuente røø jalé̄ e nifíi^i 'ná', e song cacuóø̄^ fí yaang`na' e nitó̄ li~ fí ngúu' táang`na' laco^gui tíing` dsea` Israel, joba' ja` e ta~ íing^ quií~na' jalé̄ e cangongíng` Dsea` Jmáang~ uíi~ 'ná' jóng.

³ Joba' fíi~túu 'ná' e lí~ doñi' ii~ 'ná' i tóo~ li~ fí ngúu' táang` joba' 'né̄ njimití^na' dseáng~ røøb` lajalé̄ e júu^ quiu' ta~ quiá~ Moi~ do.

⁴ Jo jaléng~ 'ná' i í dsíi' e Fidiéeb` ni'íñ~ 'ná' e líing`na' dsea` ja` røøng` dsee~ uíi~ ejmití~na' ejúu^ jo, joba' catiúum`ba' Dsea` Jmáang~ jogui ca'náam~ yaang`na' e laco^ jo` ni'íng~na' lajíi~ e guiúng` Fidiée~ do.

⁵ Dsú! jaléng~ jneaa~aa' nisita~ dsí~naa' e Fidiée~ ni'íng~ jneaa~aa' e líi~naa' dsea` i ja` røøng` dsee~ la'eáang` cóo~ Jmigui' quiá'r` jogui la'eáang` e cajáang~ yee~naa' fí jaguo` Dsea` Jmáang~.

⁶ Jogui song líi~naa' dseáng~ lajang~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~, joba' ja` e líi~ nañi' fa'tóo~ li~ fí ngúu' táang`naa' laco^gui litíing` dsea` Israel, dsúco^ ja` e quiíng` e jo; co^ lajíi~ e quiíng` fí quini` Fidiée~ e jáang~ yee~naa' fí jaguo` Dsea` Jmáam~ e laco^ njimi'neáang`naa' dsea` rú~naa'.

⁷ Jogui 'ná', guiúb` lami~ seeng`na' cóo~ Dsea` Jmáang~; dsú! lanagui líim~ ii~ nicatáng~ 'ná' júu^ e nicatúu~na' e jo` náu~na' lajíi~ júu^ quiá~ Dsea` Jmáang~.

⁸ Dsú! o^ Fidiée~ i cajéeng` 'ná' e cajmee~na' lajo,

co' dsea` do nicató'r- 'ná" e laco' ni'uíng- na' dsea` quiá'-bre.

⁹ Jo lalab júu^ róo': "Cóo' capí^ quiéb^ nijmé- niróo- ca~ quiá' iñí'."

¹⁰ Dsü' jnea~ tab~ dsii- e la'eáang' cóo' Dsea` Jmáang- ni'f'tu áá'na' calé- catú- laco'gui í' dsí' jnea~. Jo Fidiéeb` nicuó- iihuú- i dsea` i jmigóøng` 'ná' cóo' jalé- e 'né- jmití'na', jo ja` e líi' ii` dsea`.

¹¹ Dsea` rú'naa' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang-, faco' jnea~ guia'bú júu^ e dseáang'- la guíim` 'né- jmé- dsea` quiá'- Dsea` Jmáang- e li~ fí' ngúu' táaiñ` lí' laco' litíng` dsea` Israel, joba' faco' lajo, ja` e ta~ e jmáng` dsea` Israel jnea~ ga` jóng. Jo faco' lajöb jmoo'o, joba' ja` liguíng- dsea` Israel uii~ quiá'- jalé- e júu^ e guiaa- quiá'- jalé- e cangongíng- Dsea` Jmáang- fí' dse' crúu^ jóng.

¹² Jogui jaléng` i dsea` i ngí` ta~ jmigóøng` 'ná' do e quiá'- e tó- li~ fí' ngúu' táang`na', iguiá-gui fa' nidsi'íim'bre conguia' jo lajöba' nitiúuiñ` 'ná'!

¹³ Jogui co' 'ná', dsea` rú'naa', Fidiée` cató'r- 'ná' e laco' jo` quiá'gui ta~ quií- na' e júu^ quiú- ta~ quiá'- Moi` do. Jo co' lajöb líng`na', joba' jo` jmée`na' lí` doñí` ee` lí' óo'na' yaang`na', co' dsea` sìlaam` nilíng`na'. Dsüco'gui-gui e jmicóo' rung`na' lajee` la'ó` yaang`na' uíi` e 'neáang` rung`na'.

¹⁴ Co'lajaléb` lí` fé` júu^ quiá`ta~ quiá'- Fidiée` e júu^ laba' eáang`gui líti~: "Jmi'neáang` jaléng` dsea` rún` lí` laco'gui jmi'neáang` uø'."

¹⁵ Jo song jmoo`na' ta~ jíing` qsi ta~ tíng` cóo' jalé- e siíng`na', joba' ni'íim` lajíi` juguiá- júu^ røø` e sea` jee` 'ná' e cangíng`na' e cacuø' Fidiée`.

*Jalé¹⁶ e l^f dsí^u dsea` fí^f jmigüíⁱ jogui jalé¹⁶ e iing[~]
Jmiguíⁱ quiá¹⁶ Fidiée[~]*

¹⁶ Joba' fí^f guíⁱ 'ná¹⁶ la guíng[~], dsea` rú¹⁶naa':
Güiliseem^{ba} contøøng⁻ la'eáng[~] cóo¹⁶ Jmiguíⁱ
quiá¹⁶ Fidiée[~], jo lajoba' ja` jmiti^{na} lajíi¹⁶ e l^f
óó'na¹⁶.

¹⁷ Dsaco¹⁶ jalé¹⁶ e l^f dsí^{naa} do ja` cóøng[~] røø[~] cóo¹⁶
jalé¹⁶ e iing[~] Jmiguíⁱ quiá¹⁶ Fidiée[~], jogui jalé¹⁶ e iing[~]
Jmiguíⁱ quiá¹⁶ Fidiée[~] ja` cóøng[~] røø[~] cóo¹⁶ jalé¹⁶ e
l^f dsí^{naa} do. Dsaco¹⁶ laji^f tú[~] e na ja` røø[~] cóøng[~]
quiá¹⁶, joba' ja` cuóøng[~] e jmée[~]'ná¹⁶ lajíi¹⁶ e l^f áa'na¹⁶
do.

¹⁸ Dsú¹⁶ song 'ná¹⁶ seem^{ba} e quié[~] niff[~] Jmiguíⁱ
quiá¹⁶ Fidiée[~] quí^{na}, joba' e júu[~] quiá^{ta} quiá¹⁶
Moi[~] do jo[~] quiá^{ta} quí^{na} lana jóng.

¹⁹ Jo ja` e huíng[~] e jøø^{naa} quiá¹⁶ jaléng[~] dsea` i
cá^f ga` jogui jmóor[~] lajíi¹⁶ e l^f dsíir[~] yaaiñ[~] fa^f jalé¹⁶
e la: mi[~] 'llee[~] jaléng[~] dseañ[~] osi jaléng[~] dseam[~] e
güiñ[~] cóo¹⁶ dsea` i o^f quiá^r, osi mi[~] jmóo[~] dsea`
jalé¹⁶ e l^f jié[~] e jié^{gui}, osi mi[~] jmóor[~] jalé^{gui} e ja` tí[~]
ta[~] e quiá¹⁶ tñiñ[~] jmóor[~],

²⁰ osi mi[~] jmiféng[~] dsea` l^f doñí[~] ee[~], jogui mi[~]
jmóor[~] ta[~] dsea` láang[~], osi mi[~] 'ní[~] níi[~] dsea` quiá¹⁶
jaléng[~] dsea` rúiñ[~], osi mi[~] jmóor[~] ta[~] jíng[~], osi
mi[~] suuiñ[~] laco^{gui} la líng[~] jaang^{gui} dsea`, osi mi[~]
jmínáb[~] liguíñ[~], osi mi[~] iiñ[~] e íbre silí^r jalé¹⁶ e
sea[~], osi mi[~] 'naam[~] bre quiá¹⁶ rúiñ[~] co^f ja` røø[~] sñiñ[~],
osi mi[~] jíi[~] la'ó[~] íbre tí[~] dsíir[~] sñiñ[~],

²¹ osi mi[~] dsihuñiñ[~] quiá¹⁶ jaléng[~] dsea[~], osi mi[~]
jmóor[~] ta[~] jngang[~] rúng[~], osi mi[~] jmóor[~] ta[~] fí[~], osi
mi[~] dsíng[~] cíñ[~], osi mi[~] jmóo[~] biguir jalé¹⁶ e ga[~]
e jié[~] cajo. Joba' fí^f guíⁱ 'ná¹⁶ calé¹⁶ catú[~] laco^{gui}
nicafíⁱ 'ná¹⁶ ie[~] lamí[~] jéeng^{gui} do e jaléng[~] dsea` i

qui'-' t̄ing` jmoo` jalé' e ga` lajō, joba' i dsea` í ja` niñiñ` e Fidiée` quié` niff` quiá'r-, jogui ja` niñiñ` guiée` quiá'r- e cuø' Fidiée` jaléng` dsea` quiá'r- cajo.

22 Dsø' mi~ seeng` dsea` la'eáang` cóo'~ Jmiguí quiá'-' Fidiée', co' la'eáang` e Jmiguí doba' jmi'neáang` rúiñ", jogui e iáang` dsíir, jogui e seeiñ` juguiú- júu^ røø` cóo'~ dsea` rúiñ", jogui e féng` dsíir` quiá'-' rúiñ", jogui e guiúiñ` cóo'~ jaléng` dsea` rúiñ", jogui guiúb` éer` cóo'~ jaléng` dsea` rúiñ", jogui jmiti`bre lajíi`~ júu^ e cuør,

23 jogui ja` jmícóøng`~ yaaiñ~ jee~ dsea` rúiñ", jogui ja` jmóor` lajíi`~ ta~ quiúr` yaaiñ~. Jogui lajib` júu^ quiú` ta~ cóøng` røø` cóo'~ e júu^ la.

24 Jogui jaléng` i dsea` i líng` dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang` lafa' cató` fí` dse` crúub` jalé` e ga` e jmóor` cóo'~gui jalé` e lí` dsíir` yaaiñ~, jo lajoba` ca'naam`bre quiá'-' e jo.

25 Jo co' la'eáang` cóo'~ Jmiguí quiá'-' Fidiéeb` nisee`naa', joba' 'né` cuøø` fí` yee`naa' e e Jmiguí dob quié` niff` quií`ii`.

26 Jogui ja` 'né` jmícóøng`~ yee`naa' jee~ jaléng` dsea` o'gui nijmijløng`~ yee`naa' o'gui nijmó`oo` dsihuñng`naa' quiá'-' jaléng` dsea` rú`naa' cajo.

6

Jmícóø`na`jaléng`dsea`rúng`na`

1 Joba' fíi`guíi 'nú', dsea` rú`naa' dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang`, song móo` 'ná` e jaang` dsea` rúng`na` nicatóng` fí` ni` dsee`, joba` jaléng` 'ná`, dsea` seeng`na` la'eáang` cóo'~ Jmiguí quiá'-' Fidiée`,'né` nijmícóø`ba` i dsea` í e lacø` niliseeiñ`

laco' la seeng` dsea` quiá' Dsea` Jmáang-. Jo jmee'-ba' e guiúng`na' cōo'r~, jogui ñiim~ áá'na' e laco' ja` güili` e la quié' 'náb' cajo nijiúng`na' fí' ni~ dsee'.

² Jogui jmīcōo' rúng`na' cōo' jalé' e huíng' lí' quií'na', jo lajoba' dseáng' niliti' lajíi' júu^ quiá' Dsea` Jmáang-.

³ Jo song jaang` dsea` í dsíir' e niing`guir, dsu' o' já' e lajo, co' lico' jmigóøng` 'ñia'bre song í dsíir' lajo.

⁴ Dsaco' lajaang` lajaam` dsea` 'né' í dsíir' su guiú' jalé' e jmóor' osi ja` dseeng` é. Jo song í dsíir' 'ñia'r' e guiá' lajíi' e jmóor' do, jo song dseáng' lajob lí', joba' ja` 'né' jórør' jial jmoo` dsea` jiéng'.

⁵ Dsaco' lajaang` lajaam` dsea` 'né' to' fíiñ` lajíi' e lí' quiá'r'.

⁶ Jogui i dsea` i jmitíng` júu^ quiá' Dsea` Jmáang` 'né' cuó'-bre i dsea` i e' quiá'r' do lajíi' e catíiñ' do e laco' nijmicóo' reiñ' do.

⁷ Jo ja` jmigóøng` yaang`na' cōo' jalé' e jmoo`na', co' jíi' jaang` dsea` cuóøng` lí' jmigóøiñ` Fidiée'. Cofa' lajíi' e jni' dsea` fí' ni~ guóo' uó' quiá'r', e job cajo e nisitíiñ' mi~ niró'.

⁸ Jo lajob lí' cōo' i dsea` i seeng` laco' lí' dsíir' yaaiñ~, co' mi~ nití' í' quiá'r' e nijúuiñ~, ni'nám'bre quiá' Fidiée` lata~. Jogui i dsea` i seeng` laco' iing` Jmiguí quiá' Fidiée`, joba' la'eáang` e Jmiguí quiá' Fidiée` dob niliseeiñ` cøøng` cōo' dsea` do lata~.

⁹ Jogui song cuó' bí yee~naa' e jmó'oo' jmang' e guiú~, jogui song dseáng' ja` jmitúng` dsí`naa' e jmó'oo' e jo, joba' mi~ nití' í', ni'íim'~baa' guiéé' qui~ii' e cuó' Fidiée` jaléng` dsea` quiá'r'.

¹⁰ Joba' contøøm⁻ 'né⁻ jmó^naa' j mang⁻ e guiá⁻ cóo^{l~} jaléng^{l~} dsea` jogui e j mi c o o^{l~} naa're, dsu^{l~} la guíng'gui e áang⁻ 'n é⁻ jmó^oo^{l~} lajo cóo^{l~} jaléng^{l~} dsea` rú^naa⁻ dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻.

Júu^ #`'goo`quiá⁻ Paa⁻

¹¹ ij o j óø⁻ na⁻, dsea` rú^naa⁻, jial tíi⁻ cóo^{l~} e júu[^] e jmo^{l~} o la quiá⁻ na⁻!

¹² Jo jaléng^{l~} i dsea` i jmoo^{l~} úung^{l~} e nitó^na⁻ li^{l~} fí ngúu^{l~} t áang^{l~} na⁻, jmóor^{l~} lajo^{l~} e lac o^{l~} nijér⁻ guiá⁻ cóo^{l~} jaléng^{l~} dsea` c aguaang⁻ gui^{l~} jogui e lac o^{l~} ja^{l~} nijmeáng⁻ dsea` ga^{l~} ír^{l~} ui^{l~} quiá⁻ e guiar^{l~} júu[^] e cajúng⁻ Dsea` Jmáang⁻ fí dse^{l~} crúu[^].

¹³ Jo ji^{l~}gui jaléng^{l~} i dsea` i jmoo^{l~} úung^{l~} e t óor^{l~} li^{l~} fí ngúu^{l~} t áaiñ^{l~} do ja^{l~} jmitir^{l~} jalé^{l~} e júu[^] quiá^{l~} ta^{l~} quiá⁻ Moi⁻. Dsu^{l~} jmóor^{l~} úung^{l~} e 'ná^{l~} nitó^na⁻ li^{l~} fí ngúu^{l~} t áang^{l~} na⁻ e lac o^{l~} nijmér⁻ ráaiñ⁻ fí quini^{l~} jaléng^{l~} dsea` jiéng^{l~} e nicalf^{l~} bre 'ná^{l~} e nicajmee^{l~} na⁻ li^{l~} fí ngúu^{l~} t áang^{l~} na⁻.

¹⁴ Dsu^{l~} jnea^{l~}, jii^{l~} coo^{l~} ja^{l~} e jmoo^{l~} r áan⁻ n e jié^{l~}gui; co^{l~} dseáng⁻ lajií^{l~} e calí^{l~} cóo^{l~} Dsea` Jmáang⁻ fí dse^{l~} crúub^{l~}, jii^{l~} joba^{l~} sée^{l~} e teá^{l~}. Co^{l~} la'eáang⁻ e cat áng⁻ Dsea` Jmáang⁻ fí dse^{l~} crúu^{l~} ba^{l~}, jo^{l~} ee^{l~} ta^{l~} íing^{l~} quié^{l~} e jii^{l~} coo^{l~} jalé^{l~} e sea^{l~} fí jmigüi^{l~} la lana, jogui líi^{l~} lafa^{l~} e cajúm⁻ baa, co^{l~} jo^{l~} seen⁻ e quiá^{l~} ta^{l~} jnea^{l~} jalé^{l~} e sea^{l~} fí jmigüi^{l~}.

¹⁵ Jogui jo^{l~} ee^{l~} ta^{l~} íing^{l~} quiá⁻ na⁻ song t óo^{l~} li^{l~} osi ja^{l~} t óo^{l~} li^{l~} fí ngúu^{l~} t áang^{l~} na⁻ é; dsu^{l~} co^{l~} lajií^{l~} e quíng'gui quiá⁻ na⁻ e nicaquí^{l~} jíng^{l~} yaang^{l~} na⁻ fí quini^{l~} Fidiée^{l~}, jo joba^{l~} nilíng^{l~} na⁻ dsea` 'míim⁻ lana.

¹⁶ Jo jaléng^{l~} i dsea` i seeng^{l~} lac o^{l~} la líi^{l~} e júu[^] e nicafá^{l~} a na, cóo^{l~} gui jaléng^{l~} dsea` Israel i quié^{l~}

Fidiée` nifi' quiá'r-, güiliseem`bre juguiá- júu^ røø',
jogui güilíb` fi` líng- Fidiée` ír` cajo.

¹⁷ Latí` lana jogui li` dsé` gui cajo jíi` jaang` dsea`
nicuó` gui'r jnea~ iihuíí; co` jalé` e güi` e quiee`
la lana cuø` li` e jmoo`o lajíi` e iing` Fí`naa` Dsea`
Jmáang`.

¹⁸ Joba` dsea` rú`naa`, nimíi`í Fí`naa` Dsea`
Jmáang` e ni'ír` güea` quiá'r` jee` 'nú'. Jo lajob
'né` lí`.

Jo lanab jíi` fé` ji` quiá` Paa` e catíng` jaléng`
dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i seeng` fi` li` se` Galacia.

**Júu 'mí e cacuo fidiée
New Testament in Chinantec, Comaltepec
(MX:cc0:Chinantec, Comaltepec)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Comaltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Comaltepec [cc0], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Comaltepec

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
30c6f873-0dee-5863-8883-ba3c5eaa988c